

Могильний Денис Андрійович
студент I курсу, 4 групи
ДВНЗ «Івано-Франківський національний медичний університет»;
Гайдукевич Олена Олександрівна
кандидат історичних наук, доцент
кафедри українознавства та філософії
ДВНЗ «Івано-Франківський національний медичний університет»

Лікарська діяльність Булгакова Михайла Опанасовича (1891-1940)

Метою роботи є вивчення діяльності Булгакова Михайла Опанасовича як лікаря.

Матеріали й методи: для написання даної доповіді були використані біографія лікаря-письменника опрацьовано ряд матеріалів бібліотеки ІФНМУ, дисертаційного відділу Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника та матеріали Івано-Франківської обласної універсальної наукової бібліотеки імені І. Франка.

Результати дослідження. У 1909 р. майбутній письменник вступає на медичний факультет Київського імператорського університету Святого Володимира. Бажання прийти у світ медицини Булгаков виявив у зв'язку з тим, що двоє братів матері працювали лікарями, один у Москві, другий у Варшаві, обидва були добре забезпечені. Він двічі лишався на другий курс, причиною чого, в проханні до ректора писав, була хвороба (ниркова недостатність). Витративши на навчання сім років Михайло Опанасович у 1916 році отримує диплом про затвердження «в ступені лікаря з відзнакою з усіма правами й перевагами, законами Російської Імперії цієї ступені присвоєними». Після подає рапорт для служби лікарем на флоті, але дістав відмову від медичної комісії через свою хворобу (ниркову недостатність), тому просив послати його добровольцем Червоного хреста в госпіталь. Оскільки російська армія в той період просунулася вперед і мала неймовірні за числами втрати, молодий лікар майже не мав вільного часу. Його шпиталь був перебазований з Кам'янця подільського до Чернівців. Потім він був направлений на роботу в село Нікольське Смоленської губернії, після чого працював лікарем в Вязьмі. З 1917 року Булгаков став вживати морфій, спочатку з метою полегшити алергічні реакції на антидифтерійний препарат, який прийняв, побоюючись дифтерії після проведеної операції. Потім прийом морфію став регулярним. Навесні 1918 року Булгаков повернувся до Києва, де почав приватну практику як лікар-венеролог. Під час Громадянської війни в останні дні Гетьманату (грудень 1918 року) записався добровольцем (за іншими даними був мобілізований) в офіцерські дружини для захисту Києва від військ Директорії. У лютому 1919 року Булгаков був мобілізований як військовий лікар в армію Української Народної Республіки. Потім, за його спогадами, працював лікарем Червоного Хреста. Після взяття Києва Добровольчою армією в серпні 1919 року пішов у Збройні сили Півдня Росії і був призначений військовим лікарем в 3-й Терський козачий полк. Під час відступу Добровольчої армії на початку

1920 року був хворий на тиф і тому вимушено не покинув країну. У 1921 році Булгакови переїжджають до Москви, де Михайло відмовляється від лікарської практики.

Висновки: Без сумніву можна сказати, що Михайло Булгаков, перебуваючи на фронті, отримав неймовірну лікарську практику, якій упевнено може позаздрити кожен лікар сьогодення. Доля перекидала його у різні військові формування країн того непростого часу, але він залишався вірний лікарській справі.